

era
Familia
de la propia producción había suficiente para alimentar a todo el grupo. Cuando se vendía la lana, una vez al año, podían comprarse otros elementos, que no era posible hacer.

III

Pero dos grandes necesidades ensombrecían la vida cotidiana del boer y su familia; la imposibilidad de desarrollar una vida religiosa y una escuela para que los hijos recibieran las instrucciones básicas.

En algunas zonas vivían maestros, quienes enseñaban a tantos niños como podían: como en Sierra Victoria, Pampa Salamanca, Bahía Solano o Manantiales, donde se levantó una escuelita, en la cuál también se enseñaba religión.

En Comodoro se abrió la primera escuela en 1905, la N° 24 y su primer maestro fué Dn. ISIDRO QUIROGA; aunque las grandes distancias eran una imposibilidad para la mayoría de los chicos, para ir a la escuela.

La crisis eclesiástica que debieron soportar los colonos, debido a la presencia de dos ramas del protestantismo, la iglesia Neederduits y la iglesia Reformada, también obraron en contra del progreso y el desarrollo de la colonia, generando rivalidades y situaciones de enemistad.

La iglesia de los boere es hoy la Iglesia Reformada, que fue construída en 1934 y los cultos se hacen en castellano que es el idioma oficial del país. Muy pocas personas habitan hoy en los campos, generalmente gente mayor, o jóvenes que no asisten a clases o que no tienen hijos en edad escolar.

Los trabajos rurales se hacen con personal idóneo, ya que no quedan familias numerosas para realizar las tareas en grupo, la mayoría vive en la ciudad. Luego de un largo camino de soledad en la desamparada Patagonia, el boer sintió la necesidad de asociarse con su gente, hablando el mismo idioma, con las mismas costumbres y cantar las viejas canciones de la lejana patria, con una armónica o un acordeón. Junto a hombres y mujeres conocían de trabajos duros, de espinas en las manos, de pies doloridos dentro de los duros zapatos y del largo camino tras el arado y las mulas...

El sufrimiento disminuye considerablemente cuando el ser humano comparte sus experiencias de vida y a raíz de esta actitud surgieron

de la propia producción había suficiente para alimentar a todo el grupo. Cuando se vendía la lana, una vez al año, podían comprarse otros elementos, que no era posible hacer.

III

Pero dos grandes necesidades ensombrecían la vida cotidiana del boer y su familia; la imposibilidad de desarrollar una vida religiosa y una escuela para que los hijos recibieran las instrucciones básicas.

En algunas zonas vivían maestros, quienes enseñaban a tantos niños como podían: como en Sierra Victoria, Pampa Salamanca, Bahía Solano o Manantiales, donde se levantó una escuelita, en la cuál también se enseñaba religión.

En Comodoro se abrió la primera escuela en 1905, la N° 24 y su primer maestro fué Dn. ISIDRO QUIROGA; aunque las grandes distancias eran una imposibilidad para la mayoría de los chicos, para ir a la escuela.

La crisis eclesiástica que debieron soportar los colonos, debido a la presencia de dos ramas del protestantismo, la iglesia Neederduits y la iglesia Reformada, también obraron en contra del progreso y el desarrollo de la colonia, generando rivalidades y situaciones de enemistad.

La iglesia de los boere es hoy la Iglesia Reformada, que fue construída en 1934 y los cultos se hacen en castellano que es el idioma oficial del país. Muy pocas personas habitan hoy en los campos, generalmente gente mayor, o jóvenes que no asisten a clases o que no tienen hijos en edad escolar.

Los trabajos rurales se hacen con personal idóneo, ya que no quedan familias numerosas para realizar las tareas en grupo, la mayoría vive en la ciudad. Luego de un largo camino de soledad en la desamparada Patagonia, el boer sintió la necesidad de asociarse con su gente, hablando el mismo idioma, con las mismas costumbres y cantar las viejas canciones de la lejana patria, con una armónica o un acordeón. Junto a hombres y mujeres conocían de trabajos duros, de espinas en las manos, de pies doloridos dentro de los duros zapatos y del largo camino tras el arado las mulas...

El sufrimiento disminuye considerablemente cuando el ser humano comparte sus experiencias de vida y a raíz de esta actitud surgieron

El evento consiste en diversos juegos como "tiro al blanco, lanzamiento de la bala, tirar de la soga, el juego de la herradura, distintas carreras, pero el suceso más atrayente para grandes y chicos es la carrera de caballo".

Por la noche, después de cenar, las familias se juntan en un galpón donde todos toman parte del festivo momento, mientras los músicos boere tocan en la guitarra y el acordeón, antiguos y conocidos temas.

En el mes de Febrero, cuando los boere terminan con los trabajos del verano, señalada de corderos y esquila, entonces es tiempo de Sports. Durante tres días se come, se baila y se juega en un clima de alegría.

La comida se cocina en fuego abierto, bajo la mirada de experimentadas mujeres que disfrutan de la aventura tanto como los hombres, quienes cumplen con la tarea de hacer los asados.

En Comodoro Rivadavia funciona la "Asociación de Mujeres" y la "Asociación Sudafricana", sociedades que toman parte en diversos eventos de la vida social y cultural de la ciudad y su gente.

El 4 de junio es "EL DIA DE LOS INMIGRANTES SUDAFRICANOS" en todo el Chubut según una ley del Parlamento Provincial.

Este año fue descubierta una placa recordatoria, junto al monumento en el boulevard a los Sudafricanos, donde fueron izadas las banderas de ambos países y se cantaron los himnos de las dos naciones, en presencia de diversos representantes del gobierno provincial y del municipal y, naturalmente, la numerosa asistencia de los descendientes de aquellos luchadores que también sembraron en estas tierras...

ACLARACIONES:

(1) **BOER**: Significa, productor, sus antepasados, descendientes de holandeses que poblaron la región sur de Africa en 1652, ya se identificaban con este nombre dado que después del "GRAN TREK" (Migración al interior del continente africano), se dedicaron a la producción.

(2) **BOERE**: Es su plural.

(3) "Desarraigo y depresión en Comodoro Rivadavia- (Y OTROS TEXTOS) LIBRO DEL Dr. Miguel Ángel de Boer, Psiquiatra y psicoterapeuta, nativo de Comodoro Rivadavia. Es actualmente el presidente de la Asociación de la Colectividad Sudafricana.

(4) **SPORTS**: de la palabra SPORT que significa, deporte y se vincula con distenderse, relajarse.

PATAGONIA: IN PLEK ^{VER} DIE VRYHEID

In paar sink huisies, 'n hotel, die chenque berg, die oop see, die Weste Wind, dit was Comodoro Rivadavia, in 1902 toe die eerste emigrante uit Suid Afrika hier geland het.

Die geskiedenis van emigrasies erken verskillende oorsaake, soos ekonomiese, sociale of poletieke redes.

Maar daar is een emigrasie wat ontvlug uit hierdie klassifikasie, en dit is die "BOERE EMIGRASIE" uit hulle land, na die Anglo-Boere oorlog, (1899-1902).

Na die heldhaftige konvrontasie van twee klein lande soos TRANSVAAL en ORANGE-VRYSTAAT, teen Engeland, en die onmoontlikheid om hul'vryheid te behou, maak toe dat baie gesinne besluit om hul'land te verlaat voor dat hulle onder die vlag van die aanvallers moet woon.

Die teken van die boere emigrasie was die vryheid. So het die eerste boere in 1902 in Comodoro Rivadavia geland om 'n voortplanting te begin op 'n nuwe gedeelte van die aarde, vol vryheid en vriendelikheid vir die aankoms van die vreemdelinge en hul 'kultuur.

Die groepe emigrante het oor see gerys op engelse vrag vaartuië, (Kornwall, Higland Fling bv.) tot in Buenos Aires, waar die boere, wat dit kon bekostig, waare en gereedskap kon koop. Die Argentynse gowerment het hulle vervoer tot aan die kus van Patagonia, waar vir elke gesin 2.500 hektare vel afgelewer is vir 1\$.- die hektar, in die nabyheid van Comodoro.

Die botsing met die nwe land het basies twee houndings ontwikkel; die aanvaaring van die realiteit, en die terugreis na Suid Afrika. Die eerste jaare het die aanwys gedra van dié verbinding.

*Los Señores John Blackie y Wellem Blackie.
A la izquierda se observan dos vértebras de ballena.
Mrs. John Blackie en Wellem Blackie.
Aan die linker kant sien ons die rug-beenne Vau'n walvis.*

Nie net die gebied was anders, ook die klimaat, droog en kiud, met sterk wind die grootste deel van die tyd; met kapok storems in die lang winters; die groet distansies vanaf die wonings op die plase, na die bevolkte sentrums; die gebrek aan water...

Die probleem van min water, het die mense gemobiliseer om 'n oplossing te soek.

Daar voor is 'n versoeking gelewer aan die Nasionale Goewerment; die antwoord was die noodsaaklikste elemente om te perforeer, maar dit was 'n mislukking wand die werktuig breek toe.

Onderhandelinge wat die boere, ook ander persoone van die dorpie gevorder het gee soos gevolg die aankims van 'n nwe verskaffing met

Los Señores John Blackie y Wellem Blackie.

A la izquierda se observan dos vértebras de ballena.

Mre. John Blackie en Wellem Blackie.

Aan die linker kant sien ons die rug-beenne Vau'n walvis.

Nie net die gebied was anders, ook die klimaat, droog en kiud, met sterk wind die grootste deel van die tyd; met kapok storems in die lang winters; die groet distansies vanaf die wonings op die plase, na die bevolkte sentrums; die gebrek aan water...

Die probleem van min water, het die mense gemobiliseer om 'n oplossing te soek.

Daar voor is 'n versoeking gelewer aan die Nasionale Goewerment; die antwoord was die noodsaaklikste elemente om te perforeer, maar dit was 'n mislukking wand die werktuig breek toe.

Onderhandelinge wat die boere, ook ander persoone van die dorpie gevorder het gee soos gevolg die aankims van 'n nwe verskaffing met

elemente om weer te perforeer, Die 13 Desember van 1907, 'n pleks van die onontbeerlike vloeistof, kry hulle toe "PETROLEUM".

Comodoro Rivadavia se water is vandag nog 'n probleem, al hoewel hy ook met die jaare, die vernaamste hawestad geword het van die Patagonia.

Oor hierdie misluking het Comodoro 'n myner stad geword. Van verskillende plekke van die land en van die wereld af, het die inmigrante geland om die olie myne te ontgin.

In die boek: "DESARRAIGO Y DEPRESION EN COMODORO RIVADAVIA" van Dr. Miguel A. de Boer, sien ons dat: "In 1944 se volkstelling, was hier in Comodoro, stedelinge van 42 verskillende lande, die tweede plek volgens getal van vreemdelinge in Argentina, na Buenos Aires".

Die oorwinning van nuwe spasies is moontlik met die inmigrasies, wat so oud is as die selfde humaniteit.

Oor [onderkeie] prikkelings en versoeke om die [bhoefte] te skik, en die bydrae se opsom, struktureer die opstanding van [poulasies] met eie karakteristieke.

So het verskillende kulture saam gevoeg in 'n konflikteuse identiteit in Comodoro Rivadavia.

Uit die boek van Dr. de Boer: "Van sy eie begin af, was ons stad die vrug van die saamstemming en spekulasies, as di produk van 'n projekt wat paslik beplan is".

Die meerderheid van die "verhuisers" het nie gekom vir 'n voortplanting nie, maar om hulle sakke te vul en terug te keer waar hulle vandaan gekom het.

Baie min het dit verkry, die res moes dwingind hier bly en hul 'vestig in die myn dorp; dit het 'n groot gevoel van frustrasie en impotensie boer en sy nageslag onder oë gesien het in dié omgewing. Hulle het die Patagonia woestyn binne gegaan, soekkind aan aanpaslike pleke, gevalueer gewoonlik volgens die bestaan van water en wei veld vir die skaap.

Die onderneming het aanvaar geword deur die hele familie; met die beriking van hul 'eie produksie, was daar genoeg om die groep te voed; wanneer die wol verkoop word, een keer per jaar, kon hulle ander elemente aanskaf, wat nie self gemaak kon word.

en sy gesin verdonker, die onmoontlikheid om 'n kerklike lewe van die boere en 'n skool vir die basiese instruksies vir hulle kinders.

In party distrikte heet onderwysers gewoon, en skool gegee vir veel as wat hulle kon, soos in : Sierra Victoria, Pampa Salamanca, Bahia Solano of Manantiales, daar is 'n skooltjie gemaak waar ook godsdiens gehou is.

In Comodoro is die eerste skool op gesit in 1905, die [N124] en die eerste onderwyser was Mnr. ISIDRO QUIROGA. Alhoewel die groot distansies 'n onmoontlikheid was vir die meerderheid van die kinders om skool te gaan.

Die kerklike krisies wat die boere deersaan het, deur die aanwesigheid van twee afdelings, die Nederduitse en Gereformeerde kerke, het ook teen die vooruitgaan en die ontwikkeling van die gemeenskap gewerk, oor die onenigheid wat tussen die families ver 'n lang tyd was, wat 'n gevoel van wedstryd verwek het. Die [voere] se kerk is vandag die Gereformeerde Kerk, wat in 1934 gebou is. Die voertaal ver Godsdiens is die spaans, die taal van die land.

Vandag woon daar maar min mense op die plase, gewondlik bejaardes of jong [emnsee] wat nie skool gaan, of nie kindes in skool jaare het.

Die werke word gedoen met plaas-arbeiders want die groot families is nie meer te kry, dié wat die werk in groepe gemaak het, die meerderheid woon in die stad.

Na 'n lang weg van eeensamheid in die verlaate Patagonia, het die boer diee noodigheid gevind vir 'n sosiale lewe, saam met mense wat dieselfde taal praat, met die selfde gewoontes, en die ou liede saan kan sing van die verre land, met 'n mond vluitjie of 'n trekklavier.

Saam met peersone wat weet van die harde werk, die dorings in die hande, die seer voete binne in die harde skoene, en die lang paaitjie agter die ploeg en die muille...

Die lyding verminder aansienlik van hierdie gedrag het daar verskillende uitdrukkings voor gekom, soos: die Sports, nuwejaar-fees, skyfskiet, basaars, volstruis eier-soekery, die 1° Mei-fees.

Maar twee groot noodaaklikhede het die daaglikse lewe van die boer en sy gesin veerdonker, die onmoontlikheid om 'n kerklike lewe te dien, en 'n skool vir die basiese instruksies vir hulle kinders.

In party distrikte heet onderwysers gewoon, en skool gegee vir so veel as wat hulle kon, soos in : Sierra Victoria, Pampa Salamanca, Bahía Solano of Manantiales, daar is 'n skooltjie gemaak waar ook godsdiens gehou is.

In Comodoro is die eerste skool op gesit in 1905, die [N124], en die eerste onderwyser was Mnr. ISIDRO QUIROGA. Alhoewel die groot distansies 'n onmoontlikheid was vir die meerderheid van die kinders om skool te gaan.

Die kerklike krisies wat die boere deerstaan het, deur die aanwesigheid van twee afdelings, die Nederduitse en Gereformeerde kerke, het ook teen die vooruitgaan en die ontwikkeling van die gemeenskap gewerk, oor die onenigheid wat tussen die families ver 'n lang tyd was, wat 'n gevoel van wedstryd verwek het. Die [voere] se kerk is vandag die Gereformeerde Kerk, wat in 1934 gebou is. Die voortaal ver Godsdiens is die spaans, die taal van die land.

Vandag woon daar maar min mense op die plase, gewondlik bejaardes of jong [emnsee] wat nie skool gaan, of nie kindes in skool jaare het.

Die werke word gedoen met plaas-arbeiders want die groot families is nie meer te kry, dié wat die werk in groepe gemaak het, die meerderheid woon in die stad.

Na 'n lang weg van eeensamheid in die verlaate Patagonia, het die boer diee noodigheid gevind vir 'n sosiale lewe, saam met mense wat dieselfde taal praat, met die selfde gewoontes, en die ou liede saan kan sing van die verre land, met 'n mond vluitjie of 'n trekklavier.

Saam met peersone wat weet van die harde werk, die dorings in die hande, die seer voete binne in die harde skoene, en die lang paaitjie agter die ploeg en die muille...

Die lyding verminder aansienlik [van hierdie gedrag het daar verskillende uitdrukkings voor gekom, soos: die Sports, nuwejaar-fees, skyfskiet, basaars, volstruis eier-soekery, die 1° Mei-fees.

Met die veerhuis van die boere stad toe, het die meerderheid van dié feestelike dae verwyn, behalwe die nuwejaar-fees wat af'n toe gemaak word, altyd op'n plaas wat nie te ver van die stad af is; en die sports.

Maar die sports se geskiedenis verdien sy eie hoofstuk, In die begin het hy gemmak geword op verskillende pleke, maar bestaan vandag op die plaas van die VIVIERS familie, wat in 1945'n deel grond van een vierkantege km. ongeveer gegee het vier dié doel.

Die voorval bestaan uit verskillende spelle soos; "Skyfskiet, gewigstoot, tou-trek, hoef-yster-speel, en hardloop; maar die aantreklikste gebeurtenis ver grootes en kinders is die perde-reisies".

In die aand na eete, kom die famikies in'n groot stoor bymekaar, waar almaldeel neem van die feestelike moment, terwyl die boere musikante op die ghitaar en die trekklavier, ou bekende stukke speel.

In Februarie maand, wanneer die boere klaar is met die somer werke, lammers meerk en skaap skeer, dan is dit tyd van SPORTS; ver drie dae word daar geet, gedans, gespeel in'n vrolike klimaat. Op die oop vuur word die kos gekook, onder die oog van oudewetse huis vroue wat die avontur geniet net soos die mans wat die vleis braaiers is.

In Comodoro Rivadavia is die "VROWE VEREENIGIN" en die "SUID AFRIKANSE VERENIGIN" assosiasies wat deelneem in verskillend voorvalle van die sosiaale en kulturele lewe van die stad en sy mense.

Die 4 junie is die DAG VAN DIE SUID AFRIKANSE IMMIGRANTE in Chubut, volgens 'n wet van die Provinsiele Parlement.

Die is'n feestelike dag vir die inwooners van die Provinsie, waar die aankoms van die eerste Suid Afrikaners in Patagonia herinner word.

Dié jaar is daar'n herinnering plaat onthul, by die monument, in die boulevard van die Suid Afrikaners, waar die vlag van alltwee lande gehys is, en die volksliede van die twee lande gesing is; met die bystand van baie mense van die Provinsiele Regering en die Munisipaliteit; en natuurlik, die talrykinde nageslagte van daardie worstelaars, wat ook in hierdie grond gesaai het...